

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son dönemlerde Türkiye genelinde artan orman yangınları, doğal yaşam alanlarını, ekosistemleri ve insan hayatını tehdit etmektedir. Diyarbakır-Mardin arasında çıkan yangında 15 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, ülkenin dört bir yanında birçok yangın meydana gelmiştir. Son dönemlerde 14 ilde çıkan yangınlarda en az 1050 hektarlık alan yanmıştır. Kürtlerin yoğun yaşadığı bölgelerde yangınlara müdahalede gecikmeler yaşandığı ve DEDAŞ'ın bakım eksikliği nedeniyle yangınlara neden olduğu iddiaları dikkat çekmektedir. Yangınların risk değerlendirmeleri yapılması, teknik personelin eğitilmesi, yeterli donanım sağlanması ve enerji nakil hatları gibi risk faktörlerinin denetiminin artırılması ve yangınların neden olduğu zararın boyutlarının açığa çıkarılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İhtüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznür Bartin
Hakkâri Mâletvekili

GEREKÇE

Son dönemlerde Türkiye genelinde artan orman yangınları, doğal yaşam alanlarını ve ekosistemleri tehdit ederken, aynı zamanda insan yaşamını da tehlikeye atıyor. Diyarbakır-Mardin arasında çıkan yangının ardından 15 yurttaşımız yaşamını yitirirken, ülkenin dört bir yanında irili ufaklı birçok orman yangını daha meydana geldi. Yakın zamanda 14 ilde çıkan yangınlarda, Menderes'te 150, Selçuk'ta 350, Karaman'da 600 olmak üzere en az 1050 hektarlık alan yandı. Bu yangınların nedenleri ve alınması gereken önlemler hakkında detaylı bir değerlendirme yapmak, yangınların önlenmesi ve etkin bir şekilde mücadele edilmesi için büyük önem taşıyor.

Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı kentlerde çıkan yangınlara vaktinde müdahale edilmediği, DEDAŞ'ın elektrik nakil hatlarında gerekli bakım ve onarımları yapmadığı için sıkça yangınlara neden olduğu iddia edilmektedir. Özellikle Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Bingöl, Bitlis, Hakkâri, Şırnak, Batman, Adıyaman ve çevresinde çıkan yangınlara müdahalede gecikmeler yaşandığı ve yangınların kontrol altına alınmasında yetersiz kalındığı ayrıca tespit edilmiştir. Batı illerinde çıkan yangınlara hava araçlarının (uçak, helikopter vb.) hızlı müdahaleler yapılırken, Kürtlerin yaşadığı coğrafyada yangınlara bahse konu olan araçların gönderilmemesi dikkat çekiyor. Bu durum, yangınlarla mücadelede bölgesel farklılıkların olduğuna ilişkin iddiaları maalesef güçlendiriyor.

23 Haziran 2024'te, seçim bölgem olan Hakkâri kent merkezine 25 kilometre uzaklıkta bulunan Kırıkdağ köyünün yeni mahallesinde bir anız yangını meydana gelmiştir. Rüzgârın etkisiyle hızla büyüyen yangın, kısa sürede yerleşim yerlerine sıçramış ve kırsal Köksalan ve çevresindeki köylere de yayılmıştır. Yangın, bölgedeki yurttaşlarımızın evlerine, tarım alanlarına ve doğal yaşam alanlarına ciddi zararlar vermiştir. Yangının etkilerinin tamamen ortadan kaldırılması ve mağdur olan yurttaşlarımızın zararlarının tazmin edilmesi amacıyla, kapsamlı bir hasar tespit çalışması yapılması gerekmektedir.

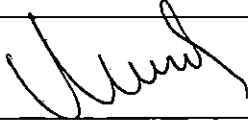
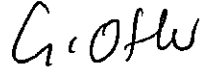
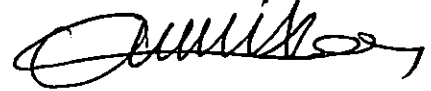
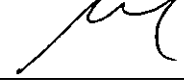
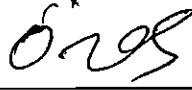
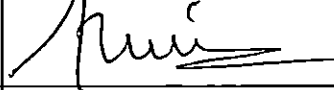
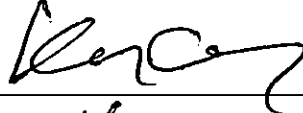
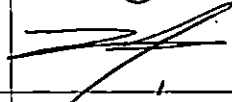
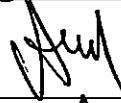
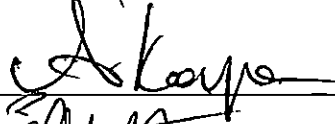
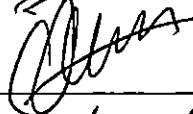
1937 yılından bu yana Türkiye'de 1.9 milyon hektar orman alanı yandı. Son 20 yılda her yıl ortalama 16 bin hektar orman yanıyor. Özellikle son 5 yılda yangın sayılarında ve yanan orman alanı miktarında artış gözlemleniyor. 2023'ten bugüne kadar 4 bin 500 hektar kadar orman alanı yandı. Türkiye Ormancılar Derneği verilerine göre, 2011-2020 yılları arasında toplam 26 bin 311 orman yangını gerçekleşti. Bu yangınların 1468'i kasıtlı olarak çıkarıldı, 8 bin 129'u ihmal ve dikkatsizlik nedeniyle meydana geldi, 12 bin 368'inin nedeni bilinmiyor ve 1333'ü kaza sonucu çıktı. 2022 yılında ise 12 bin 798 orman yangını meydana geldi.

Orman Genel Müdürlüğü'nün (OGM) personel sayısının yetersizliği, yangınlarla mücadelede önemli bir sorun teşkil ediyor. Öz Orman İş Sendikası, EYT nedeniyle azalan işçi sayısı ile en az 7 bin 500 yangın işçisinin istihdam edilmesi gerektiğini ifade ediyor. Tarım-Orman İş Sendikası, 2021'de gerçekleştirdiği çalıştayda OGM'nin işletme şefliği sayısını 2 bin 600'e çıkardığını belirtiyor. Ancak norm kadroya göre her şeflikte 5 orman muhafaza memuru olması gerekirken, şu anda toplamda sadece 7 bin 454 orman muhafaza memuru bulunuyor. Ayrıca,

yangınla m¼cadelede geçici işçilerin çalıştırılması ve eēitimli işçilerin eksikliēi de ciddi bir problem olarak ortaya çıkıyor.

OGM'nin, yangın s¼nd¼rme araçlarının yetersiz sayıda ve ekipman açısından eksik olması, yangınlarla m¼cadelede etkinliēi d¼ř¼r¼yor. 1077 yangın s¼nd¼rme araz¼z¼nde en az altı işçi bulunması gerekirken, oēu zaman bu araçlar iki veya ¼ işçi ile faaliyet g¼steriyor. Ayrıca, OGM'nin l¼ks makam araçlarına yatırım yapması, kaynakların yangınla m¼cadeleye y¼nlendirilmediēini g¼steriyor. 2020 yılında Kamu İhale Kanunu'na yapılan ilave d¼zenleme ile alınan 28 l¼ks makam aracı, yangınla m¼cadele için gereken kaynakların başka alanlara harcandıēını ortaya koyuyor.

Yangınların risk deēerlendirmeleri yapılması, teknik personelin eēitilmesi, yeterli donanım saēlanması ve enerji nakil hatları gibi risk fakt¼rlerinin denetiminin artırılması ve yangınların neden olduēu zararın boyutlarının aıēa çıkarılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15			
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	